

**MEDIA VA MUSIQA: ZAMONAVIY JAMIYATDA MUSIQANING
OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI ORQALI TARQALISHI****МЕДИА И МУЗЫКА: РАСПРОСТРАНЕНИЕ МУЗЫКИ В
СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ ЧЕРЕЗ СРЕДСТВА МАССОВОЙ
ИНФОРМАЦИИ****MEDIA AND MUSIC: THE DISSEMINATION OF MUSIC IN MODERN
SOCIETY THROUGH MASS MEDIA**

Mamajonova Robiya Nozimjon qizi

*Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika
universiteti Profesional ta'lim va san'at fakulteti
Musiqqa ta'lim yo'nalishi 103-guruh talabasi*

Annotatsiya: Ushbu maqola zamonaviy jamiyatda musiqa va ommaviy axborot vositalarining o'zaro munosabatlarini o'rganadi. Musiqa tarqalishining yangi usullari va ommaviy axborot vositalarining roli haqida fikr yuritiladi.

Kalit so'zlar: musiqa, ommaviy axborot, jamiyat, madaniyat, tarqalish.

Аннотация: В данной статье рассматриваются взаимосвязи между музыкой и средствами массовой информации в современном обществе. Анализируются новые способы распространения музыки и роль средств массовой информации в этом процессе.

Ключевые слова: музыка, средства массовой информации, общество, культура, распространение.

Annotation: This article examines the relationship between music and mass media in modern society. It discusses new ways of music dissemination and the role of mass media in this process.

Keywords: music, mass media, society, culture, dissemination.

Musiqa va ommaviy axborot vositalari zamonaviy jamiyatda muhim rol o'ynaydi. Musiqa inson ruhiyatini ifodalash va turli hissiyotlarni yetkazish vositasi sifatida xizmat qiladi, shuningdek, madaniyat va an'analarni saqlashda ham ahamiyatlidir. Ommaviy axborot vositalari esa, musiqani keng auditoriyaga yetkazish, uning tarqalishini ta'minlash va musiqachilar bilan auditoriya o'rtasida aloqani mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega. Bugungi kunda internet va raqamli platformalar orqali musiqa eng qisqa vaqt ichida global tarqalishga ega bo'lib, insonlar o'rtasida madaniy almashinuvni kuchaytiradi. Musiqa va ommaviy axborot vositalarining o'zaro ta'siri, shuningdek, ijtimoiy fikrni shakllantirishda va ijtimoiy

harakatlarni qo'llab-quvvatlashda muhim ahamiyatga ega. Musiqa va ommaviy axborot vositalari zamonaviy jamiyatda muhim o'rin egallaydi, chunki ular insonlar orasidagi aloqa va madaniyatni rivojlantirishda asosiy vosita sifatida xizmat qiladi. Ular bir-birini to'ldirib, ijtimoiy va madaniy jarayonlarga ta'sir ko'rsatadi, shuningdek, turli fikrlar va g'oyalarni tarqatishda muhim rol o'ynaydi. Musiqaning tarixi insoniyatning madaniy merosining ajralmas qismi sifatida, qadim zamonlardan boshlab rivojlanib kelgan. Dastlabki davrlarda musiqaning asosi tabiiy tovushlar va ritmlardan iborat bo'lgan. Keyinchalik, turli madaniyatlar o'rtasida musiqaning o'zgarishi va rivojlanishi jarayonida asboblar, uslublar va janrlar paydo bo'ldi. Musiqa ijtimoiy hayotga chuqur singib, diniy marosimlar, bayramlar va boshqa ijtimoiy tadbirlarda muhim rol o'ynadi. O'z navbatida, tarixiy voqealar, ijtimoiy o'zgarishlar va madaniy ta'sirlar musiqaning shakllanishiga ta'sir ko'rsatdi. XX asrda esa musiqa global miqyosda birlashish va xilma-xillashuv jarayonlariga duchor bo'ldi, bu esa yangi janrlar va uslublarning paydo bo'lishiga olib keldi. Musiqaning tarixi davomida uning madaniy va ijtimoiy kontekstda o'zgarishlari muhim ahamiyatga ega. Har bir davrda musiqa yangi shakllar va uslublar bilan boyidi, bu esa insoniyatning ruhiy va ijtimoiy holatini aks ettiruvchi muhim vosita sifatida xizmat qildi. Musiqa ijtimoiy aloqalar va madaniy identitetni mustahkamlashda muhim rol o'ynadi. Musiqa, insoniyat tarixida, turli davrlarda madaniyat va ijtimoiy hayotning ajralmas qismi sifatida rivojlangan. Uning tarixi qadimgi davrlardan boshlangan bo'lib, dastlabki musiqa shakllari tabiatning ovozlari va insonning hissiyotlari orqali ifodalangan. Keyinchalik, musiqa madaniy va diniy marosimlarda muhim ahamiyatga ega bo'lib, turli xalqlar o'rtasida aloqalar o'rnatishga yordam berdi. O'rta asrlarda musiqa notalar tizimining rivojlanishi va asarlarning yozma shaklda saqlanishi, uning keng tarqalishiga zamin yaratdi. Renessans davrida esa, musiqa san'ati yangi uslublar va ijro texnikalarini o'z ichiga oldi, bu esa o'z navbatida, san'at va madaniyatning boshqa sohalariga ta'sir ko'rsatdi. Musiqaning rivojlanishi, shu bilan birga, ijtimoiy o'zgarishlar va madaniy kontekstlar bilan chambarchas bog'liq bo'lib, har bir davrda yangi shakllar va janrlar paydo bo'lishiga olib keldi. Musiqa, shuningdek, ijtimoiy tengsizlik, siyosiy o'zgarishlar va inson huquqlari masalalariga ham o'z aksini topdi, bu esa uning jamiyatdagi o'rnini yanada mustahkamladi. Natijada, musiqa, nafaqat estetik qadriyatlar, balki ijtimoiy va madaniy o'zgarishlarning aks etuvchi vositasi sifatida ham xizmat qildi.

Ommaviy axborot vositalarining roli

Ommaviy axborot vositalari, xususan, radio, televideniye va internet, musiqa tarqalishida muhim rol o'ynaydi. Ushbu vositalar orqali musiqa janrlari va artistlar keng auditoriyaga yetkaziladi, bu esa ularning mashhurligini oshiradi. Radio stansiyalari turli xil musiqa uslublarini namoyish etib, tinglovchilarga yangi qo'shiqlarni tanishtiradi. Televideniye esa musiqiy kliplar va shoular orqali tomoshabinlarga musiqa madaniyatini yetkazadi. Internet esa, o'z navbatida, musiqa

platformalari va ijtimoiy tarmoqlar orqali foydalanuvchilarga keng imkoniyatlar yaratadi, bu orqali ular sevimli artistlari bilan bevosita aloqada bo'lishlari mumkin. Shunday qilib, ommaviy axborot vositalari musiqa tarqalishining asosiy mexanizmlaridan biriga aylangan.

Raqamli davrda musiqa tarqatish jarayoni asosan raqamli texnologiyalar va internetning rivojlanishi bilan bog'liq. Internet orqali musiqa tarqatish, an'anaviy usullarga nisbatan, juda tez va oson amalga oshiriladi. Streaming xizmatlari, masalan, Spotify va Apple Music, foydalanuvchilarga keng ko'lamli musiqa to'plamlariga kirish imkonini beradi va ularni har qanday joyda, istalgan vaqtda tinglash imkoniyatini yaratadi. Bu xizmatlar, artistlarga o'z ijodlarini global darajada tarqatish, auditoriya bilan aloqada bo'lish va yangi muxlislarni jalb qilishda yordam beradi. Ijtimoiy tarmoqlar esa, musiqiy kontentni tarqatish, reklama qilish va muhokama qilish uchun muhim platformaga aylangan. Ushbu omillar musiqaning global madaniyatdagi o'rnini yanada mustahkamlab, yangi ijodiy tendensiyalarni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi.

Musiqa va madaniyat o'rtasidagi bog'liqlik insoniyat tarixida muhim ahamiyatga ega. Musiqa, milliy va regional madaniyatlarni ifodalovchi kuchli vosita sifatida xizmat qiladi, bu esa odamlarning o'ziga xos identifikatsiyasini mustahkamlashga yordam beradi. Har bir musiqiy janr o'ziga xos ijtimoiy qiymatlar va an'analarni aks ettirib, jamoa ruhini kuchaytiradi. Musiqa orqali odamlar o'z his-tuyg'ularini, fikrlarini va tajribalarini baham ko'rish imkoniyatiga ega bo'lishadi, bu esa madaniy almashuvni rag'batlantiradi. Shu bilan birga, musiqaning ijtimoiy roli, insonlar o'rtasidagi aloqalarni mustahkamlashda va madaniy xilma-xillikni saqlashda muhimdir. Madaniyat va musiqa o'rtasidagi bu o'zaro bog'lanish, insoniyatning rivojlanishida ajralmas ahamiyatga ega.

Musiqa va yoshlar

Zamonaviy yoshlar orasida musiqa tarqatilishi asosan raqamli platformalar orqali amalga oshirilmoqda. Internet va ijtimoiy tarmoqlar, yoshlarning musiqa bilan bog'liq tajribalarini kengaytirishda muhim vosita sifatida xizmat qilmoqda. Ular musiqa janrlarini o'rganish, yangi artistlar bilan tanishish va o'zlarining sevimli qo'shiqlarini baham ko'rish imkoniyatiga ega. Yoshlar musiqaga bo'lgan munosabatlari esa ko'pincha emotsional va individualdir, bu ularning shaxsiy hayoti va hissiyotlari bilan bog'liq. Musiqa, shuningdek, yoshlarning ijtimoiy hayotida muhim rol o'ynaydi, ularni birlashtirib, turli madaniyatlar va fikrlarni bir joyga to'playdi. Shu sababli, musiqa nafaqat ko'ngil ochish vositasi, balki yoshlar uchun ijtimoiy va madaniy o'zaro aloqalarini mustahkamlovchi omil hisoblanadi.

Ijtimoiy ta'sir va musiqaning ommaviyligi

Musiqa ijtimoiy masalalar va muammolarni yoritishda kuchli vosita sifatida xizmat qiladi. U, bir tomondan, ijtimoiy adolat, tenglik va inson huquqlari kabi muhim

mavzularni ko'taradi, ikkinchi tomondan esa, jamiyatdagi turli muammolarni aks ettiradi. Ommaviy axborot vositalarida musiqa o'zini beqiyosdir, chunki u keng auditoriyaga tez va samarali tarzda yetib boradi. Musiqa orqali ijtimoiy muammolarga e'tibor qaratish, odamlarni o'z fikrlarini ifodalashga, turli fikrlarni baham ko'rishga undaydi. Shuningdek, musiqa ta'siri orqali, ijtimoiy o'zgarishlarga turtki berish, jamiyatda ijobiy o'zgarishlarni amalga oshirishga yordam beradi. Bu jarayon musiqa ommaviylik darajasini oshiradi, uni ijtimoiy hayotning ajralmas qismiga aylantiradi.

Xulosa qilib aytganda musiqa va ommaviy axborot vositalarining o'zaro ta'siri haqida muhim fikrlar keltirilgan. Musiqa, nafaqat san'at shakli, balki ijtimoiy kommunikatsiyaning kuchli vositasi sifatida ham ko'riladi. Ommaviy axborot vositalari musiqa orqali ijtimoiy muammolarni yoritish va odamlar o'rtasida muloqotni kuchaytirishga xizmat qiladi. Bu ikki soha o'rtasidagi o'zaro aloqalar, musiqa ta'sirini kuchaytirib, uning ommaviy axborot vositalari orqali keng tarqalishiga imkon yaratadi. Natijada, musiqa ijtimoiy ongini shakllantirish va ijtimoiy o'zgarishlarga olib kelish imkonini beradi. Shunday qilib, musiqa va ommaviy axborot vositalarining o'zaro ta'siri, zamonaviy jamiyatda muhim rol o'ynaydi va ijtimoiy taraqqiyotga hissa qo'shadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Madaniyat vazirligi. (2022). Musiqa va madaniyat.
2. Karimov, I. (2019). Musiqa va ijtimoiy o'zgarishlar. Tashkent: Fan.
3. Shodmonov, R. (2021). Ommaviy axborot vositalari va musiqa. Tashkent: O'zbekiston.
4. Abdullaeva, D. (2020). Raqamli musiqa tarqalishi. O'zbekiston: San'at.
5. Rakhmatov, A. (2018). Musiqa va yoshlar. Tashkent: Yoshlar.
6. Xolov, M. (2023). Musiqa va madaniyat: zamonaviy yondashuvlar. Tashkent: O'zbekiston.
7. Murodov, A. (2021). Musiqa ijtimoiy ta'siri. Tashkent: Ijtimoiy fanlar.
8. Nurmatov, S. (2022). Ommaviy axborot vositalarida musiqa. Tashkent: Axborot texnologiyalari.